

Prostředky zla

„Čirůvky,“ pronesl inspektor Burden, „strmělky, stročky trubkovité, smrže, penízovky. Co vám to říká?“

Vrchní inspektor Wexford pokrčil rameny. „Zní to jako jeden z těch kvízů v časopise. Co je spojuje? Pokud můžu hádat, řekl bych, že jde o koryše. Nebo mořské sasanky. Uhodl jsem?“

„Jsou to jedlé houby,“ řekl Burden káravě.

„Nepovídejte. A co mají jedlé houby společného s tím, že se paní Hannah Kingmanová vrhla z balkonu, nebo ji z něj někdo vystrčil?“

Oba muži seděli ve Wexfordově kanceláři na kingsmarkhamské policejní stanici v hrabství Sussex. Byl listopad, ale Wexford se teprve nyní vrátil z dovolené. A zatímco si v Cornwallu užíval pozdně říjnové počasí, které bylo slunnější než samotné léto, Hannah Kingmanová spáchala sebevraždu. Nebo si to zpočátku Burden přinejmenším myslel. Nyní však řešil dilema, a jakmile Wexford v pondělí ráno překročil práh kanceláře, začal svému nadřízenému líčit podrobnosti.

Wexfordovi táhlo na šedesátku, byl to vysoký, neohrabaný a spíše ošklivý muž, který kdysi býval tlustý až na hranici obezity, ale ze zdravotních důvodů zhubl téměř na kost. Burden, skoro o dvacet let mladší, se vyznačoval štíhlostí člověka, který neví, co jsou problémy s nadváhou. Měl hezkou chladnou asketickou tvář. O staršího muže oddaně pečovala manželka, přesto vždycky vypadal, jako kdyby oblečení stáhl z věšáku někde na blešáku, zatímco mladší vdovec byl stále jako ze škatulky. Tulák oproti šviháku Brummellovi, tak alespoň působili, nicméně švihák

spoléhal na tuláka, věřil mu, uvědomoval si jeho sílu a vnímavost. Vskrytu ho téměř uctíval.

Bez svého šéfa si při vyšetřování připadal trochu jako ve vzduchoprázdnu. Zpočátku všechno nasvědčovalo tomu, že Hannah Kingmanová se zabila sama. Trpěla maniodepresivní psychózou s výrazným pocitem vlastní nedostatečnosti. Její současné nedlouhé manželství nebylo šťastné a předchozí se rozpadlo. Navzdory tomu, že chyběl dopis na rozloučenou i pohružky sebevraždou, by Burden její smrt považoval za jasný projev sebedestrukce – kdyby nepřišel její bratr a nezmínil se mu o těch jedlých houbách. A nebyl tady Wexford, aby udělal to, co vždycky – oddělil jablka od hrušek a zrna od plev.

„Vlastně nehledáme ani tak důkaz vraždy,“ vysvětloval Burden přes stůl, „jako důkaz pokusu o vraždu. Axel Kingman měl možnost vyhodit manželku z balkonu – na inkriminovanou dobu mu chybí alibi – ale neměl jsem důvod se domnívat, že to udělal, dokud jsem se nedozvěděl, že se ji o čtrnáct dní předtím někdo pokusil zabít.“

„A tento pokus měl něco společného s jedlými houbami?“

Burden přikývl. „Řekněme spíše, že šlo o přidání jedovaté látky do polévky z jedlých hub. Ačkoli jestli to Kingman udělal, bůhví jak, protože polévku jedli tři další lidé včetně jeho samého a neměli žádné následky. Asi bych vám měl všechno vyprávět od začátku.“

„Asi byste měl,“ souhlasil Wexford.

„Fakta jsou následující,“ začal Burden podobně jako státní žalobce. „Axelu Kingmanovi je třicet pět let a provozuje obchod se zdravou výživou Harvest Home na High Street. Znáte ho?“ Když Wexford souhlasně přikývl, Burden pokračoval: „Pracoval jako učitel v Myringhamu a zhruba sedm let předtím, než přišel sem, žil s ženou jménem Corinne Lastová. Opustil ji, dal výpověď, veškerý kapitál vložil do zmíněného obchodu a oženil se s nějakou paní Hannah Nicholsonovou.“

„Zřejmě je to ten typ blázna do zdravé stravy,“ mínil Wexford.

Burden nakrčil nos. „Samé nesmysly,“ řekl odmítavě. „Všiml jste si někdy, že jsou tihle lidé jako pápěrky? Kdo jí hovězí, buček a švestkový koláč a pije whisky, má pořádnou páru.“

„Je Kingman pápěrka?“

„Slaboučkový – jak je to slovo? – estét, když to chcete vědět. S Hannah si otevřeli zmíněný obchod a nastěhovali se do bytu v té vysoké nástavbě, která trčí nad ním a kterou s takovým potěšením vybudovali naši architektoničtí géniové. Páté poschodí. Corinne Lastová podle slov vlastních i Kingmanových se posléze se situací smířila a zůstali přátelé.“

„Povězte mi o nich něco,“ pobídl ho Wexford. „Okolnosti ponechte stranou a soustřeďte se na protagonisty.“

Tohle Burdenovi nikdy moc nešlo. Měl ve zvyku popisovat lidi stylem „docela obyčejný člověk“ nebo „jako každý druhý“, ale jelikož tento přezíravý postoj Wexforda rozčiloval, vynaložil nyní větší námahu. „Kingman vypadá jako ten typ, který by mouše neublížil. Pravda je, že bych ho asi charakterizoval jako jemného člověka, kdybych si nezačínal myslet, že chladnokrevně zavraždil svou manželku. Je naprostý abstinents a k pití má z dobrého důvodu silný odpor. Jeho otec zbankrotoval, stal se z něj alkoholik a upil se k smrti, takže náš Kingman je protialkoholní fanatik.“

Mrtvé ženě bylo dvacet devět. První manžel ji opustil po půlročním soužití a utekl s její přítelkyní. Hannah se vrátila k rodičům a nastoupila na částečný úvazek jako pomocnice ve školní jídelně, kde pracoval Kingman jako učitel. Tam se poznali.“

„A ta druhá žena?“ zeptal se Wexford.

Burden nasadil nesouhlasný výraz. Sex mimo manželství mu byl vždy proti mysli navzdory tomu, že ho posvětila obecná zvyklost a všeobecný souhlas. Skutečnost, že

při své práci se s nezákonným sexem setkával téměř každý den, jeho zamítavý postoj nikterak nezmírnila. Jak Wexford občas neopomenul uštěpačně podotknout, člověk by si myslel, že v Burdenových očích utrpení celého světa a nepochybně veškerý zločin nějakým způsobem pramení z toho, že spolu žena a muž jdou do postele, aniž si vyměnili manželské sliby. „Bůhví proč se s ní neoženil,“ pokračoval Burden. „Osobně se domnívám, že časy, kdy příslušné úřady mohly zakročit v případech nemorálního jednání učitelů, měly něco do sebe.“

„Radši teď vaše názory na danou otázku ponecháme stranou, Miku,“ poznamenal Wexford. „Hannah Kingmanová s největší pravděpodobností nezemřela proto, že její muž nevstoupil do manželství jako panic.“

Burden se slabě zapýřil. „Tak dobrá, přejdeme ke Corinne Lastové. Vypadá velmi dobře, pokud tedy máte rád tmavé vášnivé typy. Otec jí zanechal nějaké peníze a dům, v němž s Kingmanem žila a v němž stále bydlí. Patří zřejmě k těm ženám, kterým se daří všechno, nač sáhnou. Maluje a své obrazy prodává. Sama si šije oblečení, je víceméně hvězda místní divadelní společnosti a hraje na housle v jakémsi smyčcovém triu. Také přispívá do časopisů o zdraví a je autorkou kuchařky.“

„Kingman se s ní zřejmě rozešel, protože toho na něj bylo příliš,“ usoudil Wexford. „Raději si našel nudnou ženušku ze školní jídelny. Žádná konkurence, dá se říct.“

„Nejspíš máte pravdu. Podobnou teorii jsem už také slyšel.“

„Od koho?“ zeptal se Wexford. „Odkud jste vlastně získal všechny informace, Miku?“

„Od rozhněvaného mladého muže, čtvrtého člena tohoto kvarteta, jímž je náhodou zrovna Hannin bratr. Jmenuje se John Hood a domnívám se, že nám toho má ještě hodně co říct. Ale nejvyšší čas, abych přestal popisovat lidi a pustil se do vylíčení toho, co se vlastně přihodilo.“

Nikdo neviděl, jak Hannah padá z balkonu. Stalo se to

ve čtvrtek odpoledne kolem čtvrté. Její manžel tvrdí, že tou dobou byl zrovna ve své rádobě kanceláři za obchodem, kde dělal to, co vždycky ve dnech s kratší otvírací dobou: prováděl inventuru zboží a lepil cenovky na nej-různější lahvičky a pytlíčky.

Dopadla na tvrdou parkovací plochu vzadu za domem a o několik hodin později její tělo mezi dvěma stojícími vozy nalezl soused. Poslali pro nás. Kingman vypadal duchem nepřítomen. Ptal jsem se ho, jestli má tušení, proč by si jeho manželka chtěla vzít život, a on odpověděl, že mu tím nikdy nevyhrožovala, ale poslední dobou trpěla silnými depresiemi a hádali se především kvůli penězům. Její lékař jí předepsal prášky na uklidnění – které mimochodem Kingman neschvaloval – a sám lékař, starý doktor Castle, mi sdělil, že paní Kingmanová za ním přišla kvůli depresi. Prý jí připadalo, že nemá proč žít a že je manželovi na obtíž. Lékaře sebevražda nepřekvapila a tehdy to nepřipadalo podivné ani mně. Všichni jsme souhlasili s verdiktem, že si sáhla na život, ovšem tato shoda názorů dostala trhliny, když se dostavil John Hood a sdělil mi, že Kingman se pokusil ženu zavraždit předtím už jednou.“

„Pověděl vám to přesně těmito slovy?“

„Víceméně. Je zřejmé, že Kingmana rád nemá, a nepochybně miloval svou sestru. Podle všeho rovněž obdivuje Corinne Lastovou. Řekl mi, že v sobotu večer koncem října se ti čtyři sešli v bytě Kingmanových na večeři. Kingman uvařil vegetariánské jídlo – vždy vařil on – a jako jeden chod se podávaly prašivky – jsem natolik staromódní a omezený, že si tomu dovolím tak říkat. Nikomu nic nebylo, kromě Hannah, která odešla od stolu, hodiny zvracela a očividně měla vážné zdravotní problémy.“

Wexford povytáhl obočí. „Objasněte to, prosím,“ pobídl ho.

Burden se zaklonil, opřel se lokty o područky křesla a spojil prsty do stříšky. „Pár dní před zmiňovaným jídlem se Kingman a Hood setkali ve squashovém klubu, jehož

jsou oba členy. Kingman Hoodovi sdělil, že Corinne Lastová mu slíbila donést ze zahrady domu, který kdysi obývali spolu, jedlé houby zvané hnojník obecný. Rostou pravidelně na podzim pod jedním stromem. Viděl jsem je na vlastní oči, ale k tomu se dostaneme za okamžik.

Kingman je obeznámen s nejrůznějšími plevely a kdovíjakým býlím vhodným k vaření, připravuje saláty z pampelišek a šťovíku a za tyhle prašivky by dal nevím co, prý jsou mnohem chutnější než hříby. Mě kdykoli uctíte něčím, co v supermarketu prodávají balené v igelitovém pytlíku... ale proti gustu... Mimochodem kuchařka Corinne Lastové se jmenuje *Vaříme zadarmo* a všechny recepty se připravují ze surovin, které rostou někde u cesty nebo si je utrhnete v křoví.“

„Ten silážovník hojný, vepřovník podvojný nebo jak se tomu nadává, vařili ho už někdy předtím?“

„Hnojník obecný,“ uculil se Burden, „neboli *Coprinus comatus*. Ale ano, každý rok. A každý rok s Corinne polévku i snědli. Povídal Hoodovi, že ji letos znovu připraví, a zřejmě jí byl velice vděčný, že je tak... no, velkorysá.“

„Chápu. Pro ni to muselo být utrpení. Podobná trýzeň jako zaslechnout ‚tu naši melodii‘ ve společnosti bývalého milence a dívky, která ji nahradila.“ Wexford teatrálně deklamoval: „Vydržíš pohled na to, jak jím naše prašivky s jinou?“

„Ve skutečnosti máte možná pravdu,“ opáčil Burden vážně. „Nicméně pointa spočívá v tom, že Hooda pozvali na sobotu, aby uvedené pochoutky rovněž ochutnal, a bylo mu řečeno, že se dostaví i Corinne. Právě tato skutečnost ho pravděpodobně přiměla pozvání přijmout. Nastal zmiňovaný den. Hood se objevil u sestry v době oběda. Ukázala mu hrnec s polévkou, kterou Kingman předtím připravil, a řekla mu, že už ji ochutnala a že je vynikající. Rovněž Hoodovi předvedla půltuctu zmiňovaných hnojníků, které Kingman už nespotřeboval a které jim hodlal usmažit k snídani. Ukázala mu přesně toto.“